

JOENSUUN KAUPUNKI

Rakennus- ja ympäristölautakunta
Muuntamontie 5
80100 JOENSUU
Puh. (013) 267 7111

MAA-AINESLUPA JA YMPÄRISTÖLUPA

16.6.2021 § 36
Annettu tiedoksi julkisella kuulutuksella
Päivämäärä Diaarinumero
17.6.2021 1471/11.01.00.00/2021

ASIA

Päätös maa-ainelain 4 a §:n mukaisesta maa-ainesten ottamislupahakemuksesta sekä ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisesta ympäristölupahakemuksesta kiviaineksen murskaukseen.

Päätös sisältää ratkaisun maa-ainelain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisesta hakemuksesta toiminnan aloittamiseen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

LUVAN HAKIJA

Pielisen Betoni Oy
Tehdastie 12, 81750 Pankakoski

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Maa-ainesten ottaminen sekä soran- ja kivenmurskaus.

Joensuun kaupunki (167), Löytöjärven kylä (418), tila Uramo RN:o 10:39.

Toiminta sijoittuu Joensuun Keskijärvelle, Löytöjärventien länsipuolelle.

Kyseessä on uusi toiminta.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-ainelain (MAL 555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa.

Ympäristönsuojelulain (YSL 527/2014) 27 § mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan on oltava lupa. YSL liite 1 taulukko 2 kohta 7 e mukaan tietyille alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää, on luvanvarainen.

MAL 4 a § ja YSL 47 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (VNa ympäristönsuojelusta 713/2014) 2.1 § kohta 6 b mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa käsiteltäviin lupa-asioihin kuuluu tietyille alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika

on yhteensä vähintään 50 päivää.

ASIAN VIREILLETULO

25.3.2021

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA SOPIMUKSET

Hakija on tehnyt sopimuksen tilan maanomistajan kanssa.

ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Alueella ei ole asemakaavaa.

Joensuun seudun yleiskaavassa 2020 alue on osoitettu maa- ja metsätalousalueeksi (M) ja alueella on merkintä pv-2 eli alue sijaitsee 2E luokan pohjavesialueella.

Pohjois-Karjalan maakuntakaavassa 2040 alueella on merkintä pohjavesialueesta.

Pohjavesien suojelua- ja kiviaineksen ottoa yhteensovittavan projektin, POSKI-projektin mukaan alue sijoittuu hiekka- ja soraesiintymälle ja pohjavesialueelle.

LAITOKSEN SIJAINNIN YMPÄRISTÖOLOSUHTEET

Alue sijaitsee Keskijärvellä osoitteessa Löytöjärventie 526. Alue on ollut metsätalouskäytössä ja ottamisalue on kokonaan hakattua aluetta ja osin mäntytaimikkoa.

Alue sijaitsee Hiiretynkankaan 2E-luokan pohjavesialueelle (muu vedenhankintakäyttöön soveltuva pohjavesialue). Ottamisalueen länsiosaan on asennettu kaksi pohjavesiputkea, molemmissa putkissa pohjavedenpinnantasoo on havaittu olevan 4.3.2021 tasossa + 131,92 (N2000).

Alue on osa laajempaa lähes luode-kaakko-suuntaista harjujaksoa, jonka maaperä on hiekka ja sora valtaista. Alueella ei arvioida olevan erityisiä maisema-arvoja eikä sitä ole luokiteltu arvokkaaksi harjualueeksi.

Lähimmät pintavesistöt ovat alueen pohjoispuolella noin 370 metrin päässä sijaitseva Mäntylampi, eteläpuolella noin 450 metrin päässä sijaitseva Hiiretynjärvi sekä länsilounaispuolella noin 500 metrin sijaitseva Hiiretynjoki.

Lähimmät asuinkiinteistöt sijaitsevat 330...720 metrin etäisyydellä ottoalueen reunasta.

Ottamisalueen rajauksen sisäpuolella ei ole tiedossa olevia metsälain 10 §:n mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristökohteita eikä arvokkaita luontokohteita tai suojeltavia eläin- tai kasvilajeja.

OTTAMISSUUNNITELMA JA LAITOKSEN TOIMINTA

Kivenmurskaamalla harjoitetaan kiviaineksen murskaamista murskaustuotteiksi siirrettävällä murskauslaitteella. Alueelle haetaan maa-aineslupaa 150 000 m³ kokonaisottomäärälle. Molempia lupia haetaan 10 vuoden ajaksi.

Hakemuksen mukainen alueen kokonaispinta-ala on 4 ha. Alimpana ottamistasona suunnitellaan käytettävän tasoa +135,5 (N2000), jolloin pohjaveden päälle jäisi kolmen metrin paksuinen suojamaakerrospaksuus. Kaikki ottotoimintaan liittyvät oheistoiminnat, kuten kiviaineksen jalostus ja varastointi sekä pintamaiden varastointi tapahtuvat ottamisalueen sisällä.

Ottamisalueen maa-aines on hiekkaa ja soraa. Alueella tullaan suorittamaan kiviaineksen murskaamista siirrettävällä 2- tai 3-vaiheisella nykyaikaisella murskausasemalla. Murskausasema koostuu murskaimista (2–3 kpl), seuloista ja kuljettimista. Murskauslaitos sijoitetaan siten, että se kaikissa tilanteissa sijoittuu ympäröivien maa-ainesluiskien ja varastointikasojen suojaan, lukuun ottamatta aivan alkuvaihetta.

Murskaustoimintaa arvioidaan tapahtuvan pääosin noin kerran vuodessa. Alueelle tuotetaan kiviainesta murskaamalla keskimäärin 30 000 tn/vuosi ja maksimissaan 100 000 tn/vuosi. Yhden murskausjakson aikana voidaan myös murskata useamman vuoden käyttötarpeen mukainen määrä. Murskaaminen toteutetaan yhtäjaksoisen murskausjakson aikana, joka kestää kerrallaan 2–8 viikkoa riippuen tuotettavan murskeen kokonaismäärästä. Murskaus suoritetaan arkipäivisin klo 7–22, rikotus arkipäivisin klo 8–18 ja kuormaaminen ja kuljetus arkipäivisin klo 6–22.

Alueella toimivien koneiden ja laitteiden käyttämä polttoaine on kevyt polttoöljy, jonka kulutus on 21–69 tn/vuosi. Polttoaineet varastoidaan suoja-altaalla varustetuissa kaksoisvaippasäiliöissä. Poltto- ja voiteluaineita varastoidaan alueella vain silloin, kun alueella on ottamis- tai murskaustoimintaa ja ne varastoidaan IBC-hyväksytyissä, tarkistetuissa ja lukittavissa kaksoisvaippasäiliöissä, joissa on laponesto ja ylitäytönestin. Polttoaineet varastoidaan tukitoimintojen alueella. Pienemmissä huoltotöissä tarvittavat öljyt ja voiteluaineet varastoidaan murskauslaitoksen mukana kulkevassa huoltokontissa tai vastaavasti, ja maksimissaan näitä varastoidaan enimmillään 100 kg omissa astioissaan.

Toiminnan etenemisen mukaan alueen puusto raivataan pois ja pintamaat sekä hyötykäyttöön kelpaamattomat maa-ainekset poistetaan alueelta ja läjitetään ottamisalueen reunoille tai muuhun tarkoituksenmukaiseen paikkaan. Ottamistoiminnan aikana maa-ainesluiskat otetaan kaltevuuteen 1:1,5 ja maisemoinnin yhteydessä luiskat muotoillaan kaltevuuteen 1:2,5. Maastonmuotoilussa pyritään luonnollisuuteen eli tavoitteena on pienimuotoinen vaihtelevuus. Alueen maisemointi suoritetaan ottamistoiminnan etenemisen mukaan. Alueelta kuoritut pintamaat ja hyötykäyttöön kelpaamattomista aineksista läjitetyt kasat levitetään maisemoinnin yhteydessä alueen pohjalle ja luiskiin. Alueen maastonmuotoilun jälkeen annetaan alueen metsittyä luontaisesti tai kylvämällä tai istuttamalla.

YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET JA NIIDEN RAJOITTAMINEN

Melu ja tärinä

Murskaustoiminta-alueen reunasta lähin häiriintyvä kohde sijaitsee 380 metrin etäisyydellä. Suunnitellulla ottamisalueella murskaustoiminta-alue on sijoitettu siten, että murskauslaitoksen ja lähimmän asumuksen väliin jää varastointikaset, maa-ainesluiskat ja mäki. Alueen ja lähimmän asumuksen välissä on noin 12 metriä korkea mäki murskausalueen pohjan korkeuteen nähden. Tämän lisäksi korkeahkon mäen ja asumuksen välillä kasvaa mäntyvaltaista puustoa, puuston korkeus on 2–3 metriä. Myös puusto vaimentaa melun leviämisen ympäristöön. Edellä mainitut seikat huomioon ottaen ja murskaustoiminnan tilapäisyyden perusteella voidaan alueelle muodostuvia maavalleja, maastonkorkeuseroja ja puuston suojaavaa vaikutusta pitää hyvinä meluntorjuntakeinoina eikä murskaustoiminnan aikana arvioida ylitettävän valtioneuvoston päättämiä melutason ohjearvoja lähimmissä häiriintyvissä kohteissa.

Liikennöinnistä aiheutuvan tärinän vaikutusalue rajautuu teiden ympäristöön. Murskaukseen, kaivamiseen ja kuormaamiseen käytettävistä koneista aiheutuvan tärinän vaikutusalue jää ottamisalueen välittömään läheisyyteen.

Päästöt ilmaan

Alueella käytettävien koneiden polttomoottoreista syntyy päästöjä ilmaan. Alueella käytettävät koneet ja apulaitteet murskaussyksikköön on valmistettu tai peruskorjattu aivan viime vuosina eikä saatavilla ole merkittävästi parempia laitteita. Korjausten ja huoltojen yhteydessä uusitaan aseman varustelutasoa sitä mukaa, kun tekniikka kehittyy. Alueella käytettävät polttomoottorit täyttävät päästönormit.

Alueella tapahtuvan toiminnan yhteydessä syntyvän pölyn määrä ja leviämiseen vaikuttavat useat tekijät, kuten murskauksessa valmistettavan tuotteen raekoko, raaka-aineen ominaisuudet, tuuliolosuhteet ja ilman suhteellinen kosteus. Pöly muodostuu hienojakoisista mineraaleista, jotka eivät sisällä haitta-aineita tai ravinteita. Murskauksessa pölyämistä voidaan vähentää kastelemalla käsiteltävä materiaali ja/tai koteloimalla laitokset. Pölyämistä vähennetään myös pitämällä putoamiskorkeudet mahdollisimman pieninä. Myös alueen työskentely- ja kuljetusväylien pölyämistä voidaan vähentää tarvittaessa kastelemalla.

Toiminta ei vaaranna lähialueen asutuksen ilmanlaatua eikä pölystä aiheudu haittaa naapuritilojen muulle käytölle, kun otetaan huomioon esitetyt pölyntorjuntakeinot ja suojaetäisyydet.

Jätteet

Jätteitä alueella syntyy pääsääntöisesti murskauslaitoksen toiminnan aikana ja syntyvät jätteet ovat pääasiassa sekajätettä. Alueella ei varastoida vaarallisia jätteitä. Alueella mahdollisesti syntyvät vähäiset määrät vaarallisia jätteitä on rinnastettavissa taloudessa tavallisesti syntyvään vaaralliseen jätteeseen, joka muodostuu paristoista, polttimoista jne. Vaaralliset jätteet varastoidaan niille varatussa tiiviissä säiliössä. Jos vaarallista jätettä toiminnan aikana muodostuu, ne toimitetaan aina jätelain mukaisesti keräyspisteisiin ja

kirjanpito suoritetaan laskutuksen seurannan kautta. kaikki jätteet lajitellaan ja kerätään niitä varten varattuun keräysastiaan. Hyötykäyttöön soveltuvat jätelajit kierrätetään.

Maaperä, pintavesi, pohjavesi ja luontoarvot

Toiminnan suunnittelun ja toteutuksen lähtökohta on se, ettei toiminnasta saa aiheutua muutoksia alueen vesien laatuun tai määrään.

Alueella muodostuvat sade- ja sulamisvedet suotuvat alueen maaperään, joka on hiekkaa ja soraa. Myös pölynsidonnassa käytettävä vesi sitoutuu kokonaisuudessaan materiaaleihin. Alueelle ei tule vesi- ja viemäri liittymää. Alueella mahdollisesti tarvittava kasteluvesi otetaan lähiympäristön maastosta. Alueella voi olla murskaustoiminnan aikana siirrettävä kuivakäymälä työntekijöitä varten. Kuivakäymälässä nesteet imeytetään turpeeseen ja kuljetetaan alueen ulkopuolelle kompostoitavaksi. Alueella ei synny jäte- tai prosessivesiä. Alueella ei suoriteta koneiden tai laitteiden pesuja. Toiminnan ei arvioida aiheuttavan merkittävässä määrin haitta-aine tai ravinnepitoisia päästöjä vesistöön eikä lisäystä alapuolisissa ojissa virtaaviin vesimääriin.

Alueella ei säilytetä pidempiaikaisesti polttoaineita, koneita tai laitteita, silloin kun niitä ei toiminnassa tarvita ja polttoaineet säilytetään pääsääntöisesti tukitoimintojen alueella. Tarvittaessa alueelle perustetaan suoja-alue. Alueella voi olla lisäksi murskaustoiminnan aikana tiiviillä pohjalla varustettu aggregaatti, joka tuottaa sähköä mm. taukotuvalle. Alueella ei tehdä koneiden ja laitteiden isompia huoltoja.

Ottamisalue ei tule erottumaan merkittävästi paikallismaisemassa, koska sen ympäristö on pääosin korkeammalla kuin itse ottamisalue. Aluetta ympäröi myös laajat ja runsaspuustoiset metsämaat. Suunniteltu toiminta ei muuta oleellisesti kaukomaiseman nykytilaa. Aluetta ei ole luokiteltu arvokkaaksi harjualueeksi. Tiedossa ei ole, että hakemuksen mukaisella alueella olisi erityisiä luontoarvoja.

LAITOKSEN TOIMINNAN JA SEN VAIKUTUSTEN TARKKAILU

Maa-aineksen otettu määrä ja laatu ilmoitetaan lupaviranomaisille vuosittain maa-aineslain edellyttämällä tavalla.

Työmaalla pidetään tarkastus jokaisen työjakson alussa, jossa kartoitetaan riskitekijät työturvallisuuden ja ympäristövahinkojen varalta sekä sovitaan toimenpiteet ja tarkistetaan aikaisemmin sovittujen toimenpiteiden toteutuminen. Toiminnan aikana havaituista poikkeus-/häiriötilanteista raportoidaan työmaanjohtolle, josta asia viedään tarvittaessa eteenpäin yrityksen johtoon.

Laitoksen toimintaa seurataan päivittäin ja seurattavia asioita ovat mm. päivittäinen tuotantoaika, tuotantomäärä, tehdyt tarkastukset, huollot, keskeytykset ja poikkeavat tilanteet. Toiminnasta aiheutuvaa melua ja pölyä arvioidaan tuotannon aikana jatkuvasti aistinvaraisesti useamman henkilön toimesta.

Pohjaveden pinnankorkeutta tarkkaillaan alueella sijaitsevista pohjavesiputkista. Toiminnan seurantaan tullaan raportoimaan lupapäätöksien edellyttämällä tavalla. Kaikilla eri valvontaviranomaisilla on esteetön pääsy ottamisalueelle. Ottamistoiminnasta mahdollisesti aiheutuvia haittoja tullaan tarkkailemaan eri viranomaisten esittämien

vaatimusten mukaisesti. Toiminnan seurantaan tullaan raportoimaan lupapäätöksiä edellyttämällä tavalla.

POIKKEUKSELLISET TILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN

Kiviainesten valmistukseen ei liity merkittäviä onnettomuusriskejä. Murskauskaluston tekniikkaa voidaan rinnastaa normaaliin maanrakennuskalustoon. Toiminnasta mahdollisesti aiheutuva ympäristön pilaantuminen voisi johtua öljyvahingosta tai luvattomien kuormien tuonnista alueelle.

Riskienhallinta on toiminnassa otettu huomioon seuraavalla tavalla:

- työtoteutuksessa noudatetaan annettuja ohjeita ja työturvallisuusmääräyksiä, myös vahinkoja ehkäistään riittäväillä turvaetäisyyksillä
- Polttoaineiden käsittelyssä noudatetaan asiaan kuuluvaa huolellisuutta ja tarkkuutta sekä toimintaan liittyvät riskit tiedostetaan
- Polttoainesäiliöitä ei säilytetä alueella murskaustoiminta-ajan ulkopuolella
- Murskauslaitoksen hydraulikkaöljyt, voiteluaineet sekä jäteöljyt varastoidaan laitoksen mukana kulkevassa lukittavassa varastointikontissa, jonka pohja on tiivis
- Työkoneita tai laitteita ei huolleta tai pestä alueella
- Aseman käyttöhenkilökunta tarkkailee toimintaa koko ajan ja pysäyttää toiminnan häiriötilanteessa, pysäytys voidaan tarvittaessa tehdä useammasta eri pisteestä
- Työmaalle varataan imeytysmatto ja -turvetta öljyvahingon varalle. Asemalla on viranomaisten määräämät alkusammutuskalustot ja henkilökunta on saanut tarvittavan opastuksen niiden käyttöön. Toiminnanharjoittaja huolehtii oman henkilöstönsä kouluttamisesta ympäristövahinkojen varalle.

Mahdollisen ympäristövahingon sattuessa aloitetaan torjuntatoimet välittömästi ja ympäristövahingoista ilmoitetaan aina viipymättä pelastuslaitokselle ja ympäristöviranomaiselle.

ARVIO PARHAAN KÄYTTÖKELPOISEN TEKNIIKAN (BAT) SOVELTAMISESTA

Kiviainestuotannon parhaasta käyttökelpoisesta tekniikasta on julkaistu Suomen ympäristökeskuksen ja eri kiviainestuotannon toiminnanharjoittajien kanssa Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannosta -julkaisu. Lupahakemuksen mukaiset toiminnot on suunniteltu em. julkaisussa esitettyjä toimintaperiaatteita noudattaen.

Toiminta-alueella käytetään mahdollisimman tehokkaita ja kehittyneitä, teknisesti ja taloudellisesti käyttökelpoisia koneita ja laitteita. Koneet huolletaan säännöllisesti, mikä pienentää polttoaineen kulutusta ja sitä kautta päästöjä ilmaan. Murskaus- ja kuljetustyössä käytettävät diesel- ja polttomoottorit täyttävät nykyaikaisille työkoneilla asetetut päästönormit. Murskausasema on myös osittain koteloitu ja varustettu vesikastelujärjestelmällä melu- ja pölypäästöjen vähentämiseksi. Pölyämistä pyritään pitämään mahdollisimman pienenä työsuojelullisista syistä, koska pölyn vaikutukset kohdistuvat lähinnä alueen työntekijöihin.

Melua pyritään vähentämään sijoittamalla murskauslaitos mahdollisimman lähelle ottorintausta ja alas ottamisalueen pohjalle meluvallin ja varastointikasojen suojaan. Myös kiviaineksen putoamiskorkeuden säätäminen mahdollisimman pieneksi vähentää melun

syntyä. Melupäästöjä vähennetään käyttämällä huollettuja nykyaikaisia murskauskalustoja.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on kuulutettu yleisessä tietoverkossa. Hakemusasiakirjat on pidetty julkisesti nähtävillä 30.3.–7.5.2021 yleisessä tietoverkossa ja ympäristönsuojeluyksikössä. Viranomainen on kuullut lähinaapurit.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta saapui yksi muistutus.

Asianosaisen muistutus

Ottamisalue sijaitsee pohjavesialueella. Riski pohjavesien pilaantumiseen on olemassa, ja korjaaminen on joko hidasta tai täysin mahdotonta. Viereinen Uramo-järvi on tutkimustenkin mukaan hyväkuntoinen, vaaleavetinen ja niukkaravintainen järvi, ja tilanne on säilynyt samana vaikka tutkimuksen tekemisestä on jo aikaa (lähde: POHJOIS-KARJALAN YMPÄRISTÖKESKUKSEN RAPORTTEJA 4 | 2007, <https://core.ac.uk/download/pdf/19956294.pdf>). Kuten hakemuksessakin viitataan, "hydrogeologisessa kuvauksessa kerrotaan mm. pohjavesiä purkautuu länsipuolella vesistöihin sekä itäpuolella varsin suureen lähteeseen (Hetepuro)" eli osa Uramon vedestä on lähtöisin pohjavedestä. Ottamisalueen sijainti pohjavesialueella on siis riski sekä pohjavesille että Uramo-järvelle, vaikka suojaamistoimenpiteitä on käytössä, ja realisoituessaan aiheuttaa merkittäviä haittoja alueen luonnolle ja kiinteistöjen omistajille. Uramo-järven rannalla on useita aktiivikäytössä olevia mökkejä. Murskaamon aiheuttama meteli kantautuu selvästi mökeille asti muuten hiljaisessa ympäristössä. Sen lisäksi, että seudun luontoarvot heikkenevät merkittävästi murskaamon metelin takia, meteli alentaa myös mökkien käyttöarvoa lomakaudella, mutta myös suoraan mökkien arvoa koko ottamisalueen aktiivikäytön ajalta. Hakemuksen huomio erityisten luontoarvojen puuttumisesta on ulkopuolisen arvioijan tekemä, eikä sitä varten ole kuultu alueen mökkiasukkaita tai lähialueen vakinaisia asukkaita, jotka aluetta hyödyntävät. Hakemuksessa todetaan, että "Liikennettä aktiivisena aikana alueella voi olla 10–30 käyntiä vuorokaudessa". Löytöjärven tie on soratie, jonka kunnossapito ja kunto jo tähänastisellakin käytöllä on ollut varsin vaatimaton. Tie on varsinkin sateiden jälkeen ja kelirikko-aikaan erittäin huonokuntoinen. Raskasliikenne nopeuttaa tie kulumista huomattavasti, eli tien kunto tulee siis heikkenemään entisestään. Lisäksi Löytöjärventie on varsin kapea, ja kohtaamiset kuorma-autojen kanssa ovat potentiaalinen turvallisuusriski pienemmälle tiellä liikkuvalla kalustolle. Tiellä on liikennettä sekä sen varrella oleville asunnoille että myös läpikulkuliikennettä Enoon menevälle tielle.

Huomiot tiivistetysti:

1. Ottamisalue ja sillä tapahtuva toiminta ovat riski pohjavesille ja Uramo-järvelle.
2. Ottamisalue ja sillä tapahtuvat toiminta alentavat alueen luontoarvoja sekä lähistön kiinteistöjen käyttö- ja reaaliarvoa.
3. Löytöjärventie ei kestä lisääntyvää kuormitusta ilman lisäpanostusta tien kunnossapitoon, eikä tietä ole mitoitettu jatkuvaan raskaan liikenteen käyttöön.

Näiden huomioiden perusteella emme halua, että Joensuun kaupunki antaa Pielisen Betoni Oy:lle lupaa ottamistoimintaan.

Hakemuksessa esitetty GTK:n määritelmien mukainen sora- ja hiekkavaltainen harjumuodostelma jatkuu haetulta ottamisalueelta eri suuntiin. Mikäli Joensuun kaupunki päätyy myöntämään luvan hakemuksen mukaiselle ottamisalueelle, alueen laajentaminen myöhemmällä muutoshakemuksella tai uudella hakemuksella saman tai toisen hakijan tekemänä eli harjualueen laajempi hyödyntäminen tulee estää.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunnot terveydensuojeluviranomaiselta ja Pohjois-Karjalan ELY-keskukselta. Pohjois-Karjalan ympäristöterveys ja Pohjois-Karjalan ELY-keskus antoivat hakemuksesta lausunnot.

Pohjois-Karjalan ympäristöterveyden lausunto

Hakemuksessa kuvatus kaltaisesta toiminnasta aiheutuvat terveyshaitat liittyvät yleisimmin murskausaseman, työkoneiden tai kuljetusautojen aiheuttamiin pöly- tai melupäästöihin. Terveyshaittaa voi aiheutua myös talousveden välityksellä, jos työmaalla käsiteltäviä polttonesteitä pääsee maaperään tai pohjaveden laatu muuttuu maa-ainesten oton vuoksi. Mikäli lähimmässä asuinkiinteistössä on oma kaivo, tulee varmistua siitä, ettei toiminnalla aiheuteta vaikutuksia sen vedenlaatuun tai -määrään. Maa-ainesten ottoalueella sijaitsevasta havaintoputkesta on syytä pohjaveden pinnankorkeuden lisäksi tarkkailla vedenlaatua.

Pohjaveden suojeluun ja öljyvahinkojen ehkäisyyn tulee kiinnittää riittävästi huomiota, koska ottoalue sijaitsee vedenhankintaan soveltuvalla alueella. Polttoaineiden ja muiden ympäristölle vaarallisten aineiden säiliöt tulee sijoittaa riittävän tilaviin suoja-aitaisiin. Koneiden huolto ja pesupaikat tulee sijoittaa muualle. Alueella tulee olla varattuna öljyntorjuntaan tarkoitettua imeyttämisainetta.

Toiminnasta ei saa aiheutua pölyhaittaa lähimmissä häiriytyvissä kohteissa. Hengitetyt pienhiukkaset aiheuttavat terveysriskin. Murskattava kiviaines voi sisältää myös raskasmetalleja, joiden leviäminen pölyn mukana on estettävä. Murskain tulee sijoittaa aina ottoalueen alimmille tasoille ja pölyämistä on tarvittaessa vähennettävä kastelulla.

Alueen rajoille on syytä jättää suojapuustoa suojaamaan sekä pölyn että melun leviämiseltä, mikäli puustoa näillä alueilla on pystyssä.

Toiminnasta aiheutuva melutaso ei saa ylittää asuntojen sisätiloissa sosiaali- ja terveysministeriön asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista annetun asetuksen (545/2015) melutason toimenpiderajoja.

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen lausunto

Hiiretynkankaan pohjavesialue on luokiteltu 2E-luokkaan. E-luokkaan johtaneet, vesilain 2:11 §:n tarkoittamat, pohjavesivaikutteiset pienvesiluontotyypit sijaitsevat ottamisalueen itä-koillispuolella, noin 700 metrin etäisyydellä. Ennalta arvioituna, maanpinnan muotoihin perustuen, ottamisalueen ja pienvesikohteen välillä ei todennäköisesti ole suoraa pohjaveden virtausyhteyttä. Edellä mainittuihin tekijöihin perustuen Pohjois-Karjalan ELY-keskus ei pidä välttämättömänä pohjaveden laadun tarkkailua hakemuksen mukaisella ottamisalueella.

Hakija esittää suojakerroksen paksuudeksi 3 metriä, joka on ohjeistuksen (Ympäristöministeriön julkaisuja 2020:24) mukainen vähimmäistavoite pohjavesialueella,

suoja-alueiden ulkopuolella. Kaukosuojavyöhykkeillä suojakerroksen paksuuden vähimmäistavoite on 4 metriä. Ohjeistuksessa todetusti kaukosuojavyöhyke käsittää koko päävirtausalueen, jolta pohjavesi virtaa vedenottamolle tai tulevalle vedenotto paikalle. Etenkin viimeaikaisissa suoja-aluepäätöksissä kaukosuojavyöhyke käsittää koko pohjavesialueen ja läheskään aina niissä ei ole erikseen määritelty lähi- ja kaukosuojavyöhykkeitä. Hiiretynkankaan pohjavesialueella ei sijaitse pohjavedenottoa, mutta alue on kuitenkin luokiteltu vedenhankintakäyttöön soveltuvaksi. Hakemuksen mukainen kohde on suunniteltu uusi ottamisalue, josta ei ole saatavilla pidempiaikaisia tarkkailutuloksia pohjaveden pinnankorkeuden vuodenaikaisvaihtelusta tai vuosien välisestä vaihtelusta. Soran ottamisalueilla pohjaveden muodostuminen lisääntyy, koska veden pintavalunta alueelta pois vähenee ja pohjaveden pinnankorkeuden vaihtelu lisääntyy. Pääsääntöisesti pohjavesialueilla tulee Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan, varovaisuusperiaatetta noudattaen, edellyttää suojakerroksen paksuudeksi vähintään 4 metriä, kuten myös tässä kohteessa edellä mainittuihin tekijöihin perustuen. Suunniteltu alin ottamistaso olisi tällöin +136,5 m (N2000).

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen käsityksen mukaan toimittaessa hakemuksessa esitetyn suunnitelman mukaisesti maa-aineksen otolla ei ole maa-aineslain 3 §:n tarkoittamia rajoituksia aineiden ottamiselle ja ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaisen luvan myöntämiselle ei ole estettä.

Lupamääräyksissä olisi kuitenkin huomioitava ainakin seuraavat seikat:

- Öljytuotteita sisältävät säiliöt on sijoitettava kaivualueen ulkopuolelle. Säiliöiden on oltava kaksoisvaipallisia tai ne on varustettava tiiviillä säiliön tilavuutta vastaavalla katetulla suoja-altaalla. Öljysäiliöiden säilytyspaikka ja työkoneiden tankkauspaikka on oltava pohjarakenteeltaan nestetiivis ja kaukalomallinen mahdollisten valumien estämiseksi.
- Koskemattomaa maa-ainesta tulee jättää kaikissa olosuhteissa ylimmän todetun luonnollisen pohjavesipinnan päälle vähintään 4 metriä paksu suojakerros.
- Ottamisalueella sijaitsevista pohjavesiputkista tulee luotettavasti todentaa mittaamalla pohjaveden pinnan taso neljästi vuodessa. Tulokset havainnoista toimitetaan luvan myöntäneelle viranomaiselle.
- Alin ottotaso on merkittävä selvästi maastoon.
- Merkittäviä konekaluston huolto- ja korjaustöitä ei saa suorittaa alueella eikä sen välittömässä läheisyydessä.
- Ottoalueelle ei saa läjittää/levittää muualta tuotuja maa-aineksia lukuun ottamatta jälkitoimenpiteiden yhteydessä tarvittavaa verhoilumateriaalia. Muualta tuotua verhoilumateriaalia ei saa kuitenkaan varastoida alueella.
- Jälkihoito on tehtävä vaiheittain ottotoiminnan edetessä. Jälkitoimenpiteisiin on kiinnitettävä erityistä huomiota.
- Ottomäärästä on toimitettava tiedot vuosittain NOTTO rekisteriin ja luvan myöntäjälle annettujen ohjeiden mukaan.

Hakijan vastineet

Hakijan vastine saapuneeseen muistutukseen ja Pohjois-Karjalan ympäristöterveyden lausuntoon

Vesi

Hakemuksista esitetyssä lausunnossa on todettu, että toiminnasta voi aiheutua terveyshaittaa talousveden välityksellä, jos työmaalla käsiteltäviä polttonesteitä pääsee maaperään tai pohjaveden laatu muuttuu maa-ainesten oton vuoksi. Lausunnossa on lisäksi

todettu, että pohjaveden suojeluun ja öljyvahinkojen ehkäisyyn tulee kiinnittää riittävästi huomiota. Polttoaineiden ja muiden ympäristölle vaarallisten aineiden säiliöt tulee sijoittaa riittävän tilaviin suoja-altaisiin. Koneiden huolto ja pesupaikat tulee sijoittaa muualle. Alueella tulee olla varattuna öljyntorjuntaan tarkoitettua imeyttämisainetta. Hakemuksista esitetyssä mielipiteessä on otettu myös kantaa hankealueen sijaintiin pohjavesialueella ja toiminnan pohjavedelle aiheuttamaan riskiin.

Hakija haluaa korostaa, että toiminnan suunnittelun ja toteutuksen lähtökohta on se, ettei toiminnasta aiheudu muutoksia alueen vesien laatuun tai määrään. Alueella ei harjoiteta polttoaineiden, koneiden tai laitteiden pidempiaikaista säilytystä silloin, kun niitä ei tarvita osana alueella tapahtuvaa toimintaa. Polttoaineita tullaan säilyttämään IBC-hyväksytyssä ja asianmukaisesti tarkistetuissa kaksoisvaippasäiliössä, joka tullaan varustamaan suoja-altaalla. Muut tarvittavat poltto- ja voiteluaineet varastoidaan huoltokontissa tai muussa vastaavassa tilassa siten, ettei varastoinnista aiheudu päästöjä maaperään. Polttoainesäiliö tullaan sijoittamaan tukitoiminta-alueelle, jonne rakennetaan tarvittaessa suoja-alue siten, että maahan asetetaan suojakalvo (HPDE) kaukaloksi ja joka peitetään 30-50 cm paksuisella kerroksella hiekkaa. Hakija haluaa todeta, ettei alueella tulla suorittamaan laitteiden öljynvaihtoa tai muita isompia huoltoja. Koneita tai laitteita ei ole myöskään tarkoitus pestä toiminta-alueella. Lisäksi polttoaine- tai öljyvahinkoon tullaan varautumaan siten, että alueelle varataan torjuntaan tarkoitettua turvetta ja öljynimeytysmattoja. Maa-ainesten ottamisessa tullaan huomioimaan lisäksi hakemuksen kohteena oleville pohjavesialueille ohjeistettu (Ympäristöministeriön julkaisu 2020:24, Maa-ainesten ottaminen -opas, s. 71) suojamaakerrospaksuus, joka on 3-4 metriä. Hakijan käsityksen mukaan suunnittelussa on huomioitu toiminnasta maaperälle ja pohjavedelle aiheutuvat riskit. Suunnitelulla ja toteutettavilla maaperän ja pohjaveden suojelutoimenpiteillä voidaan ehkäistä toiminnasta aiheutuvat päästöt siten, ettei toiminnasta aiheudu terveyshaittoja alueen pohjaveden kautta.

Lausunnossa on esitetty, että maa-ainesten ottoalueella sijaitsevasta havaintoputkesta tulisi pinnankorkeuden lisäksi tarkkailla myös vedenlaatua. Tältä osin hakija haluaa todeta, että yleensä 2-luokan pohjavesialueille sijoitetuilta toiminnoilta on edellytetty vain pinnankorkeuden tarkkailua. Hakijan käsityksen mukaan pohjaveden pinnankorkeuden tarkkailun myötä saadaan riittävä tieto toiminnan vaikutuksista alueen pohjaveteen.

Pöly ja melu

Lausunnossa on mainittu, että toiminnasta ei saa aiheutua pölyhaittaa lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Hakija haluaa todeta, että murskausasema tullaan sijoittamaan aina murskattavaksi tarkoitettun kohteen läheisyyteen, alueen pohjatasolle ja varastointikasojen ympäröimään tilaan, joka osaltaan ehkäisee murskauksesta aiheutuvan pölyn ja melun leviämistä. Pölyämistä aiheuttavaa murskaamista ei tulla harjoittamaan alueella jatkuvatoimisesti. Murskausta on arvioitu tapahtuvan alueella pääosin kahden tai kolmen vuoden välein. Murskaaminen suoritetaan tällöin yhtämittaisen jakson aikana riippuen murskeen käyttötärpeestä. Murskaamisjakson aloittamisesta tullaan ilmoittamaan erikseen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Lausunnossa on todettu, että toiminnasta aiheutuva melutaso ei saa ylittää sosiaali- ja terveysministeriön asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista annetun asetuksen (545/2015) melutason toimenpiderajoja. Myös mielipiteessä on esitetty huoli toiminnan aiheuttaman melun vaikutuksista alueen kiinteistöille.

Hakijan käsityksen mukaan hakemuksien kohteena olevalle toiminnalle ei voida asettaa terveydensuojeluviranomaisen lausunnossa esittämiä meluraja-arvoja lausunnossa viitatussa sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen (545/2015) mukaisesti. Kyseisen asetuksen soveltamisalasäännöksen (1 §) mukaan asumisterveysasetuksen fysikaalisia, kemiallisia ja

biologisia altistumistekijöitä koskevia vaatimuksia ja niiden toimenpiderajoja sovelletaan tehtäessä terveydensuojelulain 27 §:ssä tai 51 §:ssä tarkoitettuja päätöksiä ja määräyksiä. Meluraja-arvojen määrittämisessä voi hakijan käsityksen mukaan tarvittaessa soveltaa Valtioneuvoston ohjeellista päätöstä melutason ohjearvoista (993/1992). Näin ollen meluraja-arvot toiminnalle tulee asettaa hakemuksessa esitetyn ja mainitun Valtioneuvoston päätöksen 2 §:n mukaisesti siten, että melutaso ei ylitä päiväaikaan (klo 7-22) 55 dB(A) mitattuna asumiseen tai vapaa-ajan asumiseen käytettävien rakennettujen kiinteistöjen piha-alueella. Yöaikainen (klo 22-7) meluraja-arvo tulee asettaa 50 dB(A). Tältä osin hakija haluaa lisäksi todeta, ettei se pysty vaikuttamaan lähikiinteistöjen sisätilojen melutasoon. Asuinkäyttöön tarkoitetuissa sisätiloissa on usein myös muita äänen ja melun lähteitä, joiden hallintaan tai melutason säätämiseen hakijalla ei ole mahdollisuutta vaikuttaa. Sisätilojen melutasoon vaikuttaa myös kiinteistöjen rakennustekniset seikat, kuten eristykset ja seinien paksuudet. Hakijalla ei ole mahdollisuutta vaikuttaa kiinteistöjen rakenneteknisiin seikkoihin. Hakijan näkemyksen mukaan hakemuksen mukaiset melun ja pölyn ehkäisemistä koskevien toimenpiteiden myötä toiminnasta ei arvioida aiheutuvan sellaisia melu- tai pölyhaittoja, jotka aiheuttaisivat merkittävää haittaa yleiseen viihtyvyyteen tai ihmisten terveyteen.

Tie

Mielipiteessä on esitetty huoli toiminnan vaikutuksista Löytöjärventien kuntoon. Tältä osin hakija haluaa todeta, että hakemuksessa esitetty arvio 10–30 kuorma-auton päivittäisestä käynnistä toiminta-alueella koskee aktiivista aikaa. Hakijan käsityksen mukaan toiminnan aiheuttama liikenne ei merkittävästi vaikuta Löytöjärventien kuntoon. Hakijan käsityksen mukaan kunta vastaa tällä hetkellä Löytöjärventien kunnossapidosta.

Hakijan vastine Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen lausuntoon

Pohjois-Karjalan ELY-keskus on 6.5.2021 antamassaan lausunnossa tuonut esille, että suunnitellun ottamisalueen ja alueen pohjavesiluokitukseen vaikuttaneilla vesilain (VL, 587/2011) 2 luvun 11 §:ssä tarkoitetuilla pohjavesivaikutteisilla pienvesiluontotyypeillä ei ennalta arvioiden ole todennäköistä suoraa pohjaveden virtausyhteyttä. Tämä on myös hakijan näkemys pohjaveden virtausolosuhteista alueella. Hakijan käsityksen mukaan hakemuksen mukaisesti toteutetulla toiminnalla ei ole vaikutusta alueen E-luokitukseen vaikuttaneisiin olosuhteisiin.

ELY-keskus on lausunnossaan esittänyt näkemyksensä ottamisalueen suojakerroksen paksuudesta. ELY-keskus on esittänyt suojakerroksen paksuudeksi neljää metriä, jolloin alin ottamistaso olisi +136,5 m (N2000). Hiiretynkankaan pohjavesialue on luokiteltu 2E-luokkaan. Alueella ei ole vedenottamoita. Alueelle ei ole myöskään määritelty vedenottamon suoja-alueita. Alueelle ei ole myöskään laadittu vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain (VMJL, 1299/2004) 10 e §:n (1263/2014) mukaista pohjavesialueen suojelusuunnitelmaa. Hakijan tiedossa ei ole, että pohjavesialueen luokitusta oltaisiin muuttamassa lähiaikoina.

Maa-ainesten ottamista koskevassa ohjeessa (Ympäristöministeriön julkaisuja 2020:24) on listattu varovaisuusperiaatteen mukaiset suojakerrospaksuudet maa-ainesten ottamiselle pohjavesialueilla. Hakijan näkemyksen mukaan kolmen metrin suojakerrospaksuus noudattaa kyseiselle alueelle ohjeessa osoitettua varovaisuusperiaatteen mukaista tavoitetta. Toimintaan voidaan soveltaa ohjeellisia suoja-alueiden ulkopuolisia suojakerrospaksuuksia ottaen huomioon, että alueella ei sijaitse vedenottamoita, eikä alueelle ole määritelty suoja-alueita. Tämän lisäksi pohjaveden pinnan korkeutta tullaan

seuraamaan ottamistoiminnan yhteydessä. Jos pohjaveden pinnan taso on ylempänä kuin on arvioitu, on toimintaa mahdollista mukauttaa siten, että kolmen metrin suojakerrospaksuus säilyy. Hakijan käsityksen mukaan maa-ainesten alin ottamistaso voidaan määrätä hakemuksen mukaisesti korkeustasoon +135,5 m (N2000), kun otetaan huomioon edellä käsitellyt seikat ja muut hakemuksessa esitetyt ympäristön ja pohjaveden pilaantumista ehkäisevät toimenpiteet.

VIRANOMAISEN RATKAISU

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää myöntää Pielisen Betoni Oy:lle maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen ja ympäristönsuojelulain 27 §:ssä tarkoitetun ympäristöluvan Joensuun kaupungin Keskijärven kylään tilalle Uramo RN:o 10:39 kymmenen (10) vuoden ajaksi 150 000 k-m³ suuruiselle määrälle hakemuksen sekä alla esitettyjen lupamääraysten mukaisesti.

Lupamääräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi

1.

Maa-ainesten kokonaisottomäärä on enintään 150 000 k-m³. Ottamisalue on enintään ottamissuunnitelmassa esitetyn laajuinen. Ottamisalueen rajat on merkittävä näkyvästi maastoon.

2. Ottamisen aikana syntyvät jyrkänteet on merkittävä näkyvästi maastoon esim. lippusiimalla ja varoituskyltein. Alueelle johtavalle tielle on asennettava puomi. Puomi on pidettävä suljettuna, kun alueella ei ole toimintaa.

3.

Alin ottamistaso on +136,5 (N2000). Ylimmän havaitun luonnollisen pohjaveden pinnan yläpuolelle on aina jätettävä vähintään neljä (4) metrin paksuinen suojakerros kaivamatonta maata. Molempien edellä mainittujen ehtojen on täytyttävä.

Pohjaveden pinnan tasoa on tarkkailtava alueella olevasta pohjavesiputkesta neljä kertaa vuodessa. Toiminnan ollessa keskeytyneenä pohjaveden pinnan tasoa on seurattava kaksi kertaa vuodessa. Tiedot on toimitettava vuosittain valvontaviranomaiselle.

Alueen korkotaso sekä alin ottotaso on merkittävä näkyvästi maastoon paikkaan, jossa se säilyy pysyvästi koko ottamistoiminnan ajan. Ottamistason merkintää on muutettava, jos havainnot pohjaveden pinnan korkeudesta sitä edellyttävät.

4.

Pohjaveden laatua on tarkkailtava pohjavesiputkesta otettavilla laatunäytteillä. Näyte on otettava ensimmäisen kerran ennen toiminnan aloittamista, kerran lupakauden puolessa välissä sekä lupakauden päättyessä. Vesinäytteistä on määritettävä väri, sameus, happi, pH, sähkönjohtavuus, hiilidioksidi, kovuus, CODMn tai TOC, nitraatti, kloridi, sulfaatti, rauta, mangaani, polttoainehiilivedyt ja mineraaliöljyt. Tulokset on toimitettava valvontaviranomaiselle.

5.

Toiminnassa on noudatettava seuraavia toiminta-aikoja:

Murskaus	ma-pe klo 7–22
Rikotus	ma-pe klo 8–18

Kuormaaminen ja kuljetus ma-pe klo 6–22

1.6.–31.8. välisenä aikana murskaus on sallittu ma-pe klo 7–18

Toimintaa ei saa harjoittaa viikonloppuisin eikä arkipyhinä.

Mikäli toiminta-ajoista joudutaan poikkeamaan, on siitä ilmoitettava etukäteen ympäristönsuojeluyksikköön.

6.

Toiminnan aiheuttama melutaso (A-painotettu ekvivalenttitaso LAeq) ei saa ylittää lähimmällä asumiseen käytettävällä alueella päivällä (klo 7–22) 55 dB ja yöllä (klo 22–7) 50 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla kyseiset raja-arvot ovat päivällä (klo 7–22) 45 dB ja yöllä (klo 22–7) 40 dB.

Toiminnan aikainen melutaso on mitattava ensimmäisen murskausjakson aikana lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Mittaustulokset on toimitettava ympäristönsuojeluviranomaiselle. Melutasoa on tarkkailtava aina toiminnan aikana ja tarvittaessa todentaa mittauksin. Murskauksesta on ilmoitettava etukäteen lähialueen asukkaille.

7.

Murskaamon on täytettävä vähintään B-luokan murskaimelle asetetut vaatimukset. Toiminnan on täytettävä ns. MURAU-asetuksen (800/2010) vaatimukset.

8.

Pölyhaittoja on ehkäistävä kastelemalla tai koteloimalla laitteistot tai muulla vastaavalla menetelmällä. Varastokasoja ja kuormia on tarpeen mukaan kasteltava pölyämisen estämiseksi. Alueet ja tiet on hoidettava siten, että pölyäminen jää mahdollisimman vähäiseksi.

9.

Murskain on sijoitettava alueen matalimmalle kohdalle hyödyntäen olemassa olevia rintauksia suojina. Varastokasat on sijoitettava siten, että melun ja pölyn leviäminen ehkäistään. Pudotuskorkeus murskaimelta varastokasaan on pidettävä mahdollisimman pienenä.

Murskauslaitteiston kuljettimien päähän on kiinnitettävä pölyämistä estävät suojat tai käytettävä muuta parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Murskauksen meluhaitat on minimoitava käyttämällä kumitettuja kuormauskohtia ja rännejä, kattamalla kuljettimet, käyttämällä kumisia seulaverkkoja tai muilla yhtä tehokkailla parasta käyttökelpoista tekniikkaa edustavilla laiteteknisillä ratkaisuilla.

10.

Alueella saa murskata ainoastaan kyseiseltä maa-ainestenottoalueelta otettuja maa-aineksia. Murskatessa murskaimen alla oleva maaperä on suojattava esim. imeytysmatolla mahdollisten vuotojen varalta.

11.

Polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia

säiliöitä. Säiliöissä on oltava ylitäytönestimet ja tankkauslaitteistot on varustettava lukittavilla sulkuventtiileillä sekä lapon estolla.

Polttoaineita ja muita kemikaaleja ei saa varastoida alueella silloin, kun alueella ei ole toimintaa. Toiminnan aikana säiliöt on sijoitettava kaivalueen ulkopuolelle. Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueiden on oltava nesteitä läpäisemättömiä ja reunoiltaan korotettuja.

Koneiden ja laitteiden säilytyspaikat on suojattava asianmukaisesti ja sijoitettava, jos mahdollista, ottamisalueen ulkopuolelle. Ottamisalueella ei saa tehdä laajamittaisia koneiden huoltotöitä. Alueella on oltava käytettävissä imeytysmateriaalia öljyvuotojen varalta.

12.

Alueelle ei saa läjittää tai levittää muualta tuotuja maa-aineksia lukuun ottamatta jälkihoitotoimenpiteiden yhteydessä tarvittavaa verhoilumateriaalia. Muualta tuotua verhoilumateriaalia ei saa varastoida alueella.

13.

Alueen jälkihoito ja maisemointi on tehtävä vaiheittain ottamisen edistymisen mukaan niiltä alueen osilta, joilta aineksia ei enää oteta. Ottamisen eteneminen suunniteltava siten, että jälkihoito ja maisemointi voivat edetä mahdollisimman nopeasti. Otetun alueen pohja on muotoiltava siten, ettei alueelle muodostu vettä kerääviä lammikoita. Lopulliset jälkihoito- ja maisemointitoimenpiteet on toteutettava välittömästi ottamistoiminnan päätyttyä alueella luvan voimassaoloaikana.

Rintaukset on luiskattava aluetta ympäröivän maaston muotoja noudatellen 1:2,5–1:3 luiskakaltevuuteen tai loivemmaksi luiskauksen jyrkkyyttä vaihdellen. Otetun alueen pohja on muotoiltava loivasti vaihtelevaksi harjanteilla ja kumpareilla, ympäristön alkuperäisiä maaston muotoja jäljitellen.

Alueelle on muodostettava mahdollisimman nopeasti uusi kasvualusta esim. alueelta kuorittuja pintamaita käyttäen (n. 10 cm hiekkaa, n. 5 cm humusta). Alue on metsitettävä ja metsittäminen käynnistettävä jälkihoidon etenemisen tahdissa.

14.

Toiminnan jätehuolto on järjestettävä siten, ettei toiminnasta aiheudu ympäristön roskaantumista, maaperän pilaantumista eikä haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Kaivannaisjätteet on varastoitava ja käsiteltävä kaivannaisjätehuoltosuunnitelman mukaisesti. Kyseessä on pysyvä jätteen kaivannaisjätealue.

Vaaralliset jätteet on varastoitava katetuissa tiloissa ja sellaisella alustalla, josta mahdolliset vuodot saadaan keräytyä talteen. Vaaralliset jätteet on pakattava varastointia ja kuljetusta varten asianmukaisesti laatu- ja vaarallisuutta osoittavin merkinnöin varustettuihin tiiviisiin astioihin tai säiliöihin. Vaarallisia jätteitä ei saa sekoittaa keskenään tai muihin jätteisiin. Vaaralliset jätteet on toimitettava sellaiselle yritykselle tai laitokselle, joka saa ympäristöluvan perusteella ottaa vastaan ko. vaarallista jätettä.

15.

Toiminnassa on noudatettava niitä määräyksiä, joita Joensuun alueellisen jätelautakunnan yleisissä jätahuoltomääräyksissä ja Joensuun kaupungin ympäristönsuojelumääräyksissä on annettu jätteiden käsittelystä, lajittelusta ja varastoinnista, vaarallisista jätteistä, vaarallisia jätteitä koskevasta kirjanpidosta, sekä kemikaalien ja vaarallisten jätteiden säiliövarastoinnista.

16.

Toiminnasta on pidettävä käyttöpäiväkirjaa, joka tulee pyydettyessä esittää ympäristönsuojeluviranomaiselle. Käyttöpäiväkirjaan merkittävä ainakin seuraavat tiedot:

- murskauksen tuotantotiedot ja käyntiajat
- käytettyjen polttoaineiden laatu- ja kulutustiedot (t/a)
- toiminnassa muodostuneet jätteet ja vaaralliset jätteet, niiden alkuperä, laatu, määrä ja varastointi sekä edelleen toimittaminen
- suoritettavat huoltotoimenpiteet
- häiriötilanteet ja onnettomuudet (syy, kesto aika, arvio päästöistä ilmaan, vesiin tai maaperään sekä niiden ympäristövaikutukset ja suoritettavat toimenpiteet).
- mittaustulokset

17.

Toiminnan häiriötilanteista, olennaisesta muuttamisesta, pitkäaikaisesta keskeyttämisestä, lopettamisesta tai toiminnanharjoittajan vaihtumisesta on viipymättä ilmoitettava ympäristönsuojeluviranomaiselle.

18.

Ottamissuunnitelman ja lupaehtojen noudattamisen ja maisemoinnin edistymisen seuraamiseksi on paikan päällä järjestettävä tarvittaessa hakijan ja valvontaviranomaisen yhteisiä katselmuksia.

Hakijan on vuosittain ilmoitettava lupaviranomaiselle otetun aineksen määrä ja laatu. Ottotoiminnan loputtua vakuuden voimassaoloaikana on alueella pidettävä loppukatselmus, jossa todetaan alueen jälkihoidon ja maisemointitöiden riittävyys.

RATKAISUN PERUSTELUT

Yleiset perustelut

Maa-aineslain (MAL 555/1981) 6 §:n mukaan lupa maa-ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen ole ristiriidassa MAL 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus. Maa-ainesten ottaminen ei ole ristiriidassa maa-aineslain 6 §:ssä säädettyjen luvan myöntämisen edellytysten kanssa. Lupa voidaan näin ollen myöntää.

Maa-aineslain 10 §:n mukaan lupa aineiden ottamiseen myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään kymmeneksi vuodeksi.

Ottoalue sijaitsee Hiiretynkankaan vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella. Pohjaveden pinnan päälle jätetään kaikissa olosuhteissa vähintään 4 metrin paksuinen suojakerros kaivamatonta maata ja pohjaveden pinnankorkeutta ja laatua tarkkaillaan asetetun lupamääräyksen mukaisesti. Edellä esitetyistä voidaan todeta, ettei toiminta

vaaranna Hiiretynkankaan pohjavesialueen laatua tai antoisuutta.

Ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi, kun ottaminen toteutetaan ottosuunnitelman ja lupamääräysten mukaisesti, eli pintamaat kuoritaan ja maisemointi toteutetaan ottamistoiminnan edetessä.

Kun toiminnassa noudatetaan lupamääräyksissä ja ottamissuunnitelmassa esitettyjä suojaustoimia, kuten jyrkänteiden suojausta ja varoituskylttejä, ei ottotoiminta aiheuta vaaraa asukkaille tai ympäristölle. Maasto-olosuhteet ja esitetyt haittojen torjuntatoimet huomioiden ottotoiminnasta ei aiheudu melu- tai pölyhaittaa asutukselle.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaisesti luvassa on annettava määräykset mm. päästöjen rajoittamisesta, jätteiden syntymisen vähentämisestä ja haittojen vähentämisestä. YSL:n 58 §:n mukaan luvassa on annettava lisäksi tarpeelliset määräykset jätteistä ja jätehuollosta jätelain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamiseksi. YSL:n 62 §:n mukaisesti tulee myös antaa tarpeelliset määräykset toiminnan ja päästöjen tarkkailusta.

Vastaus lausuntoihin ja esitettyihin mielipiteisiin ja muistutuksiin

Annetut lausunnot ja muistutus on otettu lupamääräyksissä huomioon. Lupamääräyksissä on annettu määräyksiä pohjaveden laadun ja määrän turvaamiseksi sekä melu- ja pölyhaittojen ehkäisemiseksi.

Muistutuksessa on nostettu esille ottamistoiminnasta johtuva liikennöinti Löytöjärventiellä. Ottamistoiminnasta aiheutuva liikennöinti yleisellä tiellä tai tien kunnossapitoon liittyvät seikat eivät tule ratkaistaviksi maa-aines- ja ympäristöluvan yhteydessä.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Lupamääräys 1.

Kokonaisottomäärä ja ottamisalue ovat hakemuksen mukaiset. Ottamisalue on merkittävä näkyvästi maastoon, jotta rajoista ei ole epäselvyyttä eikä toiminta laajene naapurikiinteistöjen puolelle tai laajemmalle alueelle kuin ottosuunnitelmassa on esitetty.

Lupamääräys 2.

Määräys on tarpeen työturvallisuuden ja yleisen turvallisuuden vuoksi. Määräyksellä estetään alueella kulkijoille mahdollisesti aiheutuva vaara.

Lupamääräys 3–4.

Määräykset on asetettu pohjaveden laadun ja määrän sekä ottotoiminnan suunnitelmallisen etenemisen turvaamiseksi. Joensuun alueella luokitelluille pohjavesialueille sijoittuvilla maa-ainesalueilla on vaadittu pohjaveden laadun tarkkailua ja suojakerros kaivamatonta maata on vähintään neljä metriä. Ottotason selkeä merkintä helpottaa sekä valvontaa että itse ottotoimintaa.

Lupamääräys 5.

Toiminta-aikojen rajaaminen on tarpeen naapureille koituvan kohtuuttoman meluhaitan ehkäisemiseksi. Toiminta-aikojen rajaamisessa on otettu huomioon alueen maasto-olosuhteet, etäisyys häiriintyviin kohteisiin sekä esitetyt haittojen torjuntatoimet. Asetetut toiminta-ajat ovat MURAU-asetuksen mukaiset.

Lupamääräys 6.

Lupamääräys on tarpeen toiminnasta naapureille aiheutuvan meluhaitan vähentämiseksi. Toiminta ei saa aiheuttaa naapuruussuhdelaissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta melun osalta. Melun raja-arvo perustuu valtioneuvoston päätöksessä melutason ohjearvoista (993/1992) 2 §:n mukaiseen asumiseen käytettävän alueen ulko-ohjearvoon. Toiminnan aikainen melumittaus tulee tehdä, sillä toiminta sijoittuu lähelle asutusta. Lisämittauksia on tehtävä, mikäli ympäristönsuojeluviranomaisella on aihetta epäillä asetettujen raja-arvojen ylittävän.

Lupamääräys 7.

Valtioneuvoston asetuksessa (MURAUS-asetus 800/2010) säännellään louhinnan ja murskauksen ympäristönsuojelun tasosta. Asetus toimii vähimmäisvaatimuksena ympäristöluvista. Tästä syystä toiminnassa tulee noudattaa asetuksen vaatimuksia.

Lupamääräys 8 ja 9.

Lupamääräykset ovat tarpeen asutukselle mahdollisesti aiheutuvien pölyhaittojen rajoittamiseksi ja todentamiseksi. Vaaditut pölyn leviämisen torjuntatoimet ovat MURAUS-asetuksen (800/2010) mukaiset.

Toiminta ei saa aiheuttaa naapuruussuhdelaissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta melun osalta.

Lupamääräys 10, 11 ja 12.

Lupamääräykset ovat tarpeen pohjaveden ja maaperän pilaantumisen ehkäisemiseksi. Vaaditut torjuntatoimet ovat MURAUS-asetuksen (800/2010) mukaiset. Muualta tuoduissa maa-aineksissa voi olla haitallisia aineita, jotka voivat varastoinnin aikana kulkeutua pohjaveteen. Mikäli alueelta kuoritut pintamaat eivät riitä kasvualustan muodostamiseen, voidaan tähän tarkoitukseen käyttää myös muualta tuotuja puhtaita aineksia.

Lupamääräys 13:

Määräykset ottoalueen muotoilusta ovat tarpeen, jotta alue ottotoiminnan jälkeen sopii ympäröivään maisemaan ja alueella on turvallista liikkua. Maannoskerroksen palauttaminen nopeuttaa kasvillisuuden muodostumista, joka on erityisen tärkeää pohjaveden suojelun kannalta.

Lupamääräys 14. ja 15.

Ympäristönsuojelulain 113 §:n mukaan kaivannaistoimintaa koskevassa ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset kaivannaisjätteestä sekä toimintaa koskevasta kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta ja sen noudattamisesta. VNa ympäristönsuojelusta 18 §:n mukaan kaivannaisjätteen jätealuetta koskevassa lupapäätöksessä on oltava määräykset jätealueen luokituksesta.

Jätehuoltomääräyksissä ja ympäristönsuojelumääräyksissä annetaan määräykset muun muassa jätehuollosta ja kemikaalien ja vaarallisten jätteiden säiliövarastoinnista. Kyseisiä määräyksiä on syytä noudattaa myös ympäristöluvan mukaisessa toiminnassa, jotta vältetään alueen epäsiisteys ja mahdollinen pohjaveden ja maaperän pilaantumisen vaara.

Lupamääräys 16. ja 17.

Käyttöpäiväkirjan pito on tarpeen toiminnan valvomiseksi. Ilmoitukset toimintaa koskevista muutoksista ovat tarpeen toiminnan valvonnan sekä ympäristöluvan muutostarpeen arvioinnin takia.

Lupamääräys 18.

Määräys selventää maa-ainesten oton valvontaan liittyviä järjestelyjä ja maa-ainesten ottajan velvollisuuksia. Ottotiedot voidaan toimittaa esimerkiksi valtakunnallisen NOTTO-tietokannan kautta.

LUVAN VOIMASSAOLO**Päätöksen voimassaolo**

Lupa myönnetään määräajaksi 10 vuodeksi. Päätös on voimassa 17.6.2031 saakka. Mikäli toimintaa tämän jälkeen jatketaan, tulee toiminnanharjoittajan toimittaa uusi maa-aineslupa- ja ympäristölupahakemus.

Maininta lupaa ankaramman asetuksen noudattamisesta

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla tässä luvassa olevia määräyksiä ankarampia määräyksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

OTTAMISTOIMINNAN ALOITTAMINEN

Toiminta voidaan aloittaa ympäristönsuojelulain 199 §:n ja maa-aineslain 21.2 §:n mukaisesti ennen kuin päätös saa lainvoiman. Tämän lupapäätöksen täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, kun toiminta järjestetään lupapäätöksen määräysten mukaisesti. Alue on hakkuualue, jolla ei ole merkittäviä luonto- tai kauneusarvoja.

Toiminnan aloittaminen ennen tämän päätöksen lainvoimaiseksi tuloa edellyttää, että luvan saaja asettaa 14 000 euron suuruisen vakuuden mahdollisten haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamiseksi lupapäätöksen kumoamisen tai muuttamisen varalta.

Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

MAKSUT JA VAKUUDET**Tarkastusmaksu**

Maa-aineslupahakemuksen tarkastusmaksu on 1890 €

Ympäristölupahakemuksen tarkastusmaksu on 975 €

Asianosaisten kuulemiskulut

Naapurien kuulemisesta peritään maa-ainestaksan 4.1 §:n mukaisesti 396 euroa.

Valvontamaksu

Vuosittainen maa-ainesoton valvontamaksu määräytyy voimassa olevan taksan mukaan. Vuoden 2021 valvontamaksu on 378 euroa ja se peritään tarkastusmaksun yhteydessä. Ympäristöluvan valvontamaksu peritään valvontaohjelman mukaisesti viiden vuoden välein.

Aloittamisoikeus

Maa-aineslain mukaisen toimenpiteen suorittamisesta ennen luvan lainvoimaiseksi tuloa peritään maa-ainestaksan 5.1 §:n mukaisesti 131 euroa ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisen aloittamisoikeuden myöntämisestä osana ympäristölupaa peritään ympäristönsuojeluviranomaisen taksan 9 §:n mukaisesti 65 euroa.

Vakuus

Ennen maa-ainesten ottamiseen ryhtymistä on hakijan asetettava 14 000 euron suuruinen vakuus lupamääräyksissä ja ottamissuunnitelmassa määrättyjen toimenpiteiden suorittamisesta. Vakuuden tulee olla voimassa vähintään yhden vuoden tämän päätöksen voimassaoloajan yli menevälle ajalle. Vakuus palautetaan vasta hyväksytyn loppukatselmuksen jälkeen.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (YSL 527/2014) 2, 5-12, 14-17, 19-20, 22, 27, 34, 39, 42-44, 47 a-49, 52-53, 58, 62, 66, 70, 83-85, 87, 96, 111-114, 123, 167-168, 170, 190-191, 205 §
 Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 2-4, 6, 11-15, 18 §
 Maa-aineslaki (555/1981) 1, 1a, 3-7, 10-16, 19-21, 23, 23 a, 23 b §
 Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 1-4, 6-9 §
 Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013) 1-4, 6-8, 12-13, 16 §
 Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920)
 Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)
 Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (MURAU-asetus 800/2010)
 Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (38/2011)
 Joensuun kaupungin ympäristönsuojelumääräykset (16.11.2015)
 Joensuun alueellisen jätelautakunnan jätehuoltomääräykset (10.12.2015)
 Joensuun kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksa (11.12.2019) 2-3 §
 Joensuun kaupungin maa-ainestaksa (16.12.2020) 2-5, 8 §
 Joensuun kaupungin hallintosäätö (28.9.2015) 49 §

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN**Päätös**

Hakija

Jäljennös päätöksestä

Pohjois-Karjalan ELY-keskus / ympäristö ja luonnonvarat, PL 69, 80101 Joensuu
 Pohjois-Karjalan ympäristöterveys, Jokikatu 8, 80220 Joensuu

Ilmoitus päätöksestä

Niille, jotka asian käsittelyn yhteydessä ovat sitä pyytäneet

Julkinen kuulutus

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella yleisessä tietoverkossa 17.6.2021.

MUUTOKSENHAKU**Valitusosoitus**

Tähän päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 808/2019 säädetään. Asian käsittelystä

perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusoikeus on:

1. sillä, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea;
2. rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
3. toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
4. elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella;
5. muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.

Valitusosoitus on liitteenä.